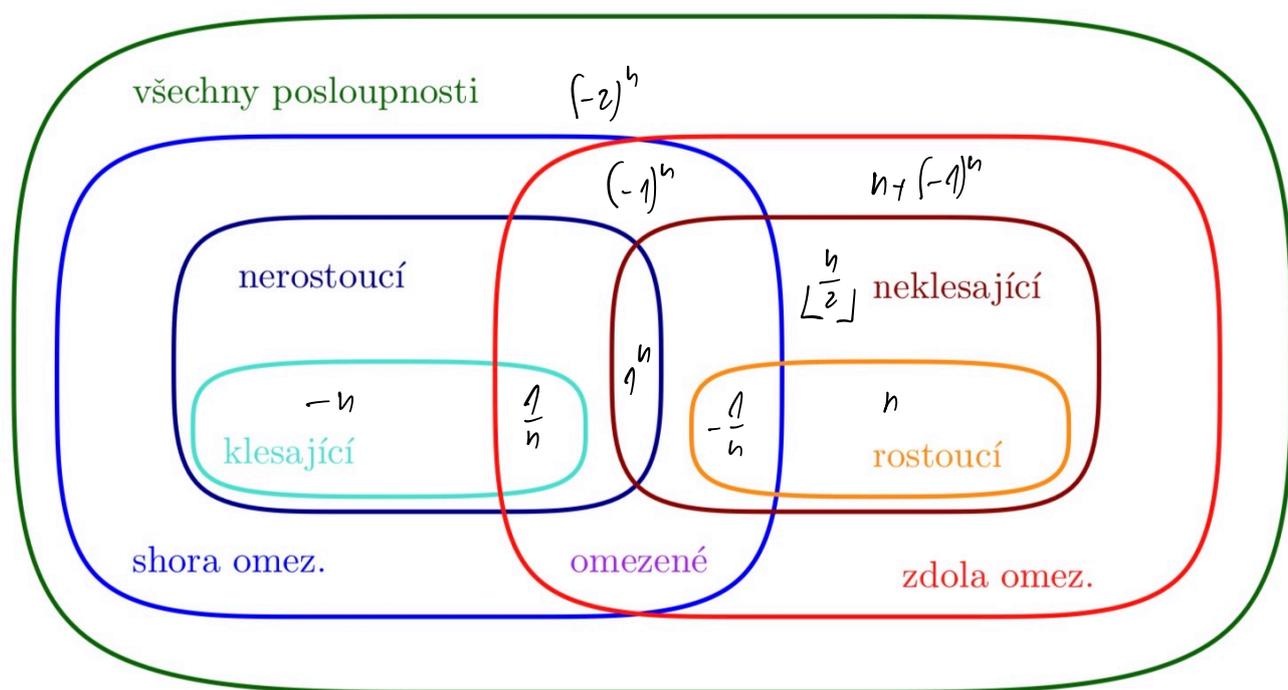

Posloupnost

Nechť M je množina. Psh posloupnost je zobrazení z $\mathbb{N}$ do M .

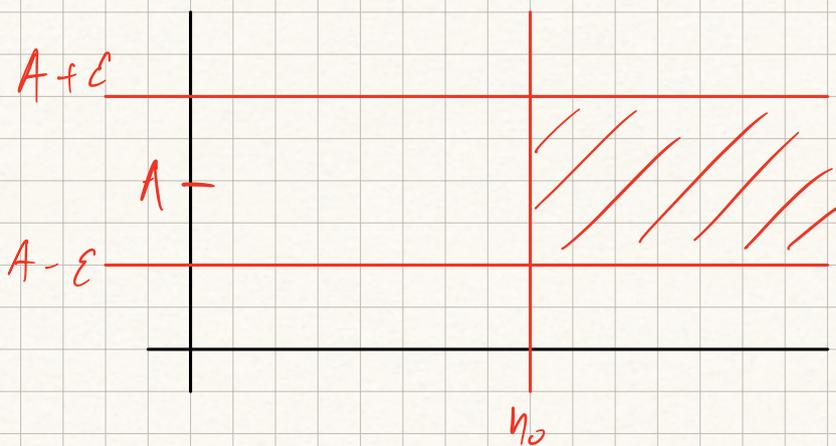

Vlastní limity

Nechť a_n je posloupnost $\mathbb{R}$. $A \in \mathbb{R}$ je (vlastní) limita posloupnosti $(a_n)_1$, pokud pro každé $\varepsilon > 0$ existuje $n_0 \in \mathbb{N}$ takové, že pro každé $n \geq n_0$ je $|a_n - A| < \varepsilon$. Pokud posloupnost má svou limitu, říkáme, že konverguje.

→ pokud vzdálenost konverguje k nule

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A \iff \lim_{n \rightarrow \infty} d(a_n, A) = 0$$

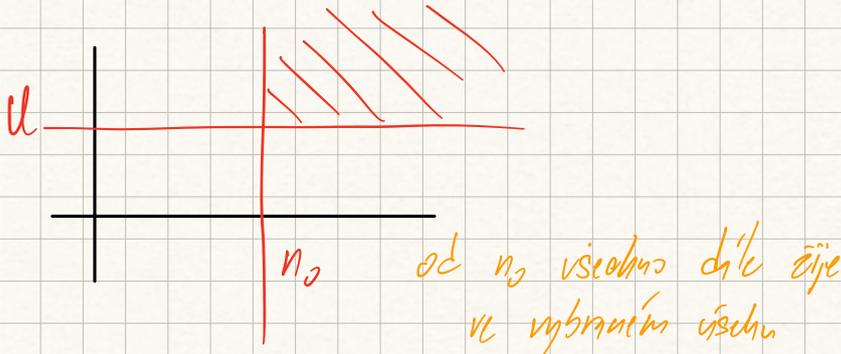
*od n_0 to vždy
má jít v zadaném
úseku*

Nevlastní limita

$\pm/\infty$

Nechť (a_n) je posloupnost reálných čísel. Řekneme, (a_n) má *(nevlastní) limitu* ∞ , píšeme $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$, pokud pro každé reálné číslo K existuje $n_0 \in \mathbb{N}$ takové, že pro každé přirozené číslo $n \geq n_0$ je $a_n > K$. Řekneme, (a_n) má *(nevlastní) limitu* $-\infty$, píšeme $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = -\infty$ pokud pro každé reálné číslo K existuje $n_0 \in \mathbb{N}$ takové, že pro každé přirozené číslo $n \geq n_0$ je $a_n < K$.

Taková posloupnost *nekonverguje!*

Jednoznačnost limity pos!

Určitá posloupnost má nejvýše jednu limitu.

Sporem: Necht' máme 2, $u < L$. Vezmeme $\varepsilon > 0$ tak malé,
že $\varepsilon < (L-u)/2$. Jelikož jsou dvě limity,
existují n_1, n_2 taková, že $n > n_1 \Rightarrow |a_n - u| < \varepsilon$ a

$$n > n_2 \Rightarrow |a_n - L| < \varepsilon$$

Pak ale pro $n > \max(n_1, n_2)$ platí obě nerovnosti zároveň:

$$|a_n - u| < \varepsilon \text{ \& \ } |a_n - L| < \varepsilon$$

$$\rightarrow L - u = |L - u| \leq |L - a_n| + |a_n - u| < 2\varepsilon < L - u$$

14

o limitě monotónní posl.

Jeli posloupnost $\mathbb{R}$ (a_n) nelesující a shora omezená, pak konverguje.

- stejné tak nerostoucí a zdola omezená

- jeli a_n nelesující a shora neomezená $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$

- jeli a_n nerostoucí a zdola neomezená $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = -\infty$

Supremum je def. shora omezenosti.

$$a - \varepsilon < a_{n_0} \leq a$$

$\rightarrow$ musí existovat tato nerovnost, jinak by to už samo byla supremum.

Pokud díky monotónnosti a Eshata, že a je supremum, můžeme tvrdit, že to platí pro všechny a_n . Tím pádem $\lim a_n = a$

Podposloupnost

Posloupnost (b_n) je podposloupnost (a_n) , když existuje rostoucí zobrazení

$$f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$$

$$b_n = a_{f(n)}, n = 1, 2, \dots, 3$$

$$\text{či } b_n = a_{f(n)}$$

Relace je tranzitivní, reflexivní a není antisymetrická

Jaké nejsou stejné a nemůžeme platit antisym.

o limitě podposloupnosti

$\rightarrow$ jelihož můžeme vybrat dvě podposl. které se budou lišit pouze počtem prvků

Jeli (b_n) podposloupnost (a_n) and $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a \in \mathbb{R} \cup \{+\infty, -\infty\}$, pak also

$$\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = a$$

Důsledek := Pokud-li dvě podposloupnosti s různými limitami $\Rightarrow$ posloupnost nemá limitu.

$$\text{posl. } (1)^n, \text{ podposl. } \lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^{2n} = 1$$

$$\lim (-1)^{2n+1} = -1 \quad 1 \neq -1, \quad (-1)^n \text{ nemá limitu}$$

$\forall \mathbb{N} \cup \{\pm\infty\}$

$$\forall a \in \mathbb{R} : -\infty < a < +\infty ;$$

$$\forall a \in \mathbb{R}^*, a \neq -\infty : a + (+\infty) = (+\infty) + a = +\infty ;$$

$$\forall a \in \mathbb{R}^*, a \neq +\infty : a + (-\infty) = (-\infty) + a = -\infty ;$$

$$\forall a \in \mathbb{R}^*, a > 0 : a(\pm\infty) = (\pm\infty)a = \pm\infty ;$$

$$\forall a \in \mathbb{R}^*, a < 0 : a(\pm\infty) = (\pm\infty)a = \mp\infty ;$$

$$\forall a \in \mathbb{R} : \frac{a}{\pm\infty} = 0 .$$

Zbylé výrazy jsou nedefinované, tedy neurčité.

$$(+\infty) + (-\infty), (-\infty) + (+\infty), 0 \cdot (\pm\infty), (\pm\infty) \cdot 0, \frac{\pm\infty}{\pm\infty}, \frac{a}{0} \text{ pro } a \in \mathbb{R}^*$$

Aritmetika limit

Nechť $(a_n), (b_n)$ jsou posloupnosti $\mathbb{N}$, kdy obě lim. $\in \mathbb{N}^*$. Pak:

$$- \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = \lim a_n + \lim b_n, \text{ jeli výraz na pravé straně definován}$$

$$- \lim (a_n b_n) = \lim a_n \cdot \lim b_n, \text{ jeli výraz na pravé straně definován}$$

$$- \lim \left(\frac{a_n}{b_n} \right) = \frac{\lim a_n}{\lim b_n}, \text{ pokud } \lim b_n \neq 0 \text{ pro } k_n > n_0 \text{ a výraz vpravo je definován}$$

Funguje jen jednosměrně!

Násobení limitní nulou

Nechť mám omezenou posl. (a_n) a (b_n) konverguje k 0.

$$\text{Pak } \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n b_n) = 0$$

0 limity a uspořádání

Necht' mám posl. $(a_n), (b_n) \in \mathbb{R}$ mají vlastní limity $a, b \in \mathbb{R}$.

- Učty $a < b$, tak existuje n_0 , že $n > n_0 \Rightarrow a_n < b_n$

- Učty $a_n \leq b_n$ pro $\forall n > n_0$, pak $a \leq b$

Platí i pro nevlastní limity.

Vychází z logické úvahy

musi existovat prvek, co je větší než
ta samotná limita
druhá posloupnost.

0 dva polojitky

Posl. $(a_n), (b_n), (c_n) \in \mathbb{R}$ splňují, že $\lim a_n = \lim b_n$ ačť $\forall n > n_0$ $a_n \leq c_n \leq b_n$,
pak (c_n) konverguje a $\lim c_n = \lim a_n = \lim b_n$

Díky předchozí větě musí platit, že pokud má c_n limitu, je rovna $\lim a_n = \lim b_n$
Dobře tedy pouze existenci limity c_n .

2 def.

Pro $\varepsilon > 0 \exists n_a: a_n \in (a - \varepsilon, a + \varepsilon) \forall n \geq n_a$. obdobně pro b .

Pak $n_0 = \max(n_a, n_b)$. Pak ale dostaneme:

$\forall n \geq n_0$:

$$a - \varepsilon < a_n \leq c_n \leq b_n < a + \varepsilon, \text{ tedy } c_n \in (a - \varepsilon, a + \varepsilon)$$

Pokud chceme rozšířit na nevlastní limity, stačí parě jeden polojit:

pro $a = +\infty$, a_n

pro $a = -\infty$, b_n